

Folkhälsomyndigheten

FoHMFS 2014:18

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om ventilation

I Folkhälsomyndighetens författningssamling (FoHMFS) publiceras myndighetens föreskrifter och allmänna råd.

- Föreskrifter är bindande regler.
- Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas och utesluter inte andra sätt att uppnå de mål som avses i författningen.

Folkhälsomyndigheten ger årligen ut en förteckning över gällande föreskrifter och allmänna råd.

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om ventilation;

FoHMFS 2014:18

Utkom från trycket
den 4 februari 2014

beslutade den 2 januari 2014.

I dessa allmänna råd ges rekommendationer för tillämpningen av 9 kap. 3 § och 26 kap. 22 § miljöbalken (1998:808) vad gäller ventilation och luftkvalitet i bostäder och lokaler för allmänna ändamål.

Dessa allmänna råd gäller för bostäder och lokaler för allmänna ändamål där människor vistas mer än tillfälligt.

Olägenhet för människors hälsa

Vid bedömningen av om bristande luftkvalitet i bostäder och lokaler för allmänna ändamål innebär olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 § miljöbalken bör följande riktvärden vara vägledande.

I bostäder bör det specifika luftflödet (luftomsättningen) inte understiga 0,5 rumsvolymer per timme (rv/h). Uteluftsflödet bör inte understiga 0,35 liter luft per sekund per kvadratmeter (l/s per m²) golvarea eller 4 l/s per person.

I skolor och lokaler för barnomsorg bör uteluftsflödet inte understiga ca 7 l/s per person vid stillasittande sysselsättning. Ett tillägg på minst 0,35 l/s per m² golvarea bör göras så att hänsyn också tas till föroreningar från andra källor än människor. Om koldioxidhalten i ett rum vid normal användning regelmässigt överstiger 1 000 parts per million (ppm), bör detta ses som en indikation på att ventilationen inte är tillfredsställande.

I bostäder och lokaler för allmänna ändamål, där människor vistas stadigvarande, bör skillnaden i absolut luftfuktighet mellan ute och inne under vinterförhållanden inte regelmässigt överstiga 3 g/m³.

Ytterligare indikatorer på att luftkvaliteten kan vara bristfällig och att ventilationen inte fungerar tillfredsställande är om

- tilluften är förorenad,
- det ofta förekommer lukt från en annan plats än den egna bostaden eller lokalen, t.ex. matos eller andra påtagliga eller besvärande lukter,
- luften i bostaden eller lokalen strömmar från rum med lägre krav på luftkvalitet till rum med högre krav, t.ex. från kök eller badrum till sovrum, och
- rummen är oventilerade eller det saknas överluftsdon mellan rum där människor vistas stadigvarande.

FoHMFS 2014:18 Vid bedömningen av om olägenhet för människors hälsa föreligger bör en helhetsbedömning göras av byggnadernas eller lokalernas förutsättningar för den aktuella verksamheten. I skolor, lokaler för barnomsorg och lokaler för allmänna ändamål är det betydelsefullt att hänsyn tas till antalet personer som vistas i lokalen, användningssättet, vistelsens längd, vädringsmöjligheter och rutinerna för vädring.

Bedömningen av om olägenhet för människors hälsa föreligger inbegriper i de enskilda fallen att hänsyn även tas till känsliga personer.

Undersökningar

Om det bedöms föreligga olägenhet för människors hälsa på grund av bristfällig luftkvalitet, kan åtgärder eller ytterligare undersökningar krävas med stöd av miljöbalken även om ventilationssystemet är godkänt enligt plan- och byggförordningen (2011:338).

Om det finns skäl att anta att olägenhet för människors hälsa föreligger, kan tillsynsmyndigheten ställa krav på att åtgärder vidtas enligt 26 kap. 9 § miljöbalken eller att undersökningar görs enligt 26 kap. 22 § miljöbalken.

Ventilationen bör också undersökas om andra brister i inomhusmiljön konstateras eller befaras, t.ex.

- vid konstaterade höga radongashalter eller där höga radongashalter kan antas förekomma,
- vid misstänkta eller konstaterade förhöjda halter av formaldehyd eller andra hälsofarliga kemiska ämnen inomhus,
- vid sådana misstänkta eller konstaterade skador på golv som kan antas bidra till att hälsofarliga ämnen avges till inomhusluften,
- vid svårdefinierad lukt,
- vid mikrobiell växt, speciellt på invändiga ytor, där orsaken misstänks vara hög luftfuktighet och där den inte orsakats av en uppenbar vattenskada,
- vid omfattande kondensbildning på fönsters insida vid en utetemperatur av ca -5°C ,
- vid konstaterad allergi mot husdammskvalster,
- vid utredningar i byggnader där människor uppger byggnadsrelaterade hälsobesvär, eller
- vid inträffade fall av t.ex. legionärssjuka och luftfuktarfeber; en kontroll av ventilationssystemet bör framför allt inriktas på att finna möjliga tillväxtplatser för mikroorganismer i systemet eller i närheten av luftintaget.

Folkhälsomyndigheten

JOHAN CARLSON

Fredrik Haux
(Avdelningen för kunskapsstöd)

Folkhälsomyndigheten

Solna Nobels väg 18, SE-171 82 Solna **Östersund** Forskarens väg 3, SE-831 40 Östersund.
www.folkhalsomyndigheten.se